

FORUM

6501 Lansing Ave.
Cleveland, OH 44105
216-883-2828

www.naforumcle.com

polishcenterofcleveland.org

email: paccleveland@gmail.com

POLISH-AMERICAN

John Paul II

CULTURAL CENTER

Maj 2023 No. 05/225

May 2023 Nr 05/225

Make a Mission That's
Greater Than Yourself

— With —

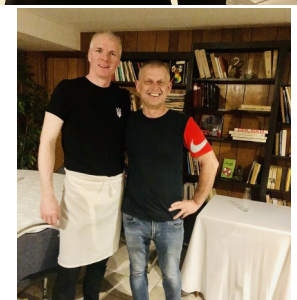
**Brandon
Chrostowski**

Restaurateur, James Beard award finalist, and Edwin's owner, **Brandon Chrostowski**, hosted for 5 days over 5 weeks Polish Pop-up Bar Mleczny at the Polish-American Cultural Center. The menu featured a variety of authentic Polish dishes. The restaurant turned out to be a rousing success and now offers enticing ideas for our Center's future plans. Brandon Chrostowski and Bar Mleczny and PACC became a great team. Even Brandon was amazed. „There is not pop-up in America that successful; no pop-up ever did this well; it's crazy awesome!” And yes, it was – we have been fully booked for all five weeks and received nothing but great feedback.

Everyone loves Polish cuisine and our cozy downstairs bar room. We became recognized on local TV and newspapers – so much positive energy in this extraordinary project. Thank you to those who have supported and continue to support Bar Mleczny.

Agata Wojno

MILK BAR at the Center

Shortly after we announced exciting news about opening up a Polish restaurant someone on Polish social media commented “I wonder what an American version of a Polish Milk Bar would look like?”

Well, we have the answer, and it is a resounding “unusual, unique, and quite different from what it would be in Poland.” Why? Because our restaurant compared to Milk Bars popular during the years of communist rule in Poland has only one thing in common with the originals – the name!

So, what was our Milk Bar like?

Upon entering the Polish-American Cultural Center, you will be warmly greeted by a welcoming hostess. Parking your car has been made easy with valet parking services in our secure parking lot. Once you descend the stairs to the lower level where the Milk Bar is located, you’ll find yourself in a very charming and cozy space with soft lighting, tables dressed with white linens and decorated with vases of white and red carnations (the colors of our national flag to carry forward a motif from the PRL).

You’ll find a warm, romantic atmosphere. The walls are hung with paintings depicting scenes from Poland’s mountain regions and people. Why this theme? These paintings have been on the walls for many years and our chef, Brandon Chrostowski, the man behind the idea of the Milk Bar, upon seeing them was quite intrigued and charmed by the ambience they create - an old world atmosphere harkening back to a Poland from times gone by, a time for which many generations of immigrants longed for and still reminisce about and one that fascinates many Americans who crowded our superb little Pop-up restaurant (rather our simple little Milk Bar with the best Polish food in all of the U.S.) on opening day.

So how did all of this get started? And why at the Polish Center in Slavic Village Cleveland where too many people are afraid to venture? Why now and why a “Milk Bar”? The history of this endeavor starts a few years ago, during a time complicated by our national struggle with the Covid pandemic. As with so many organizations, businesses and other non-profits, our Center was seriously affected by the pandemic. We watched with dismay as our main source of funding for the Center, derived from the dinners and lunches served weekly by the Center’s volunteers literally came to a standstill. After over 20 years of dedicated service cooking and serving delicious food, our volunteers had taken leave, many retiring and taking a well - deserved rest after years of dedicated service.

So, we were confronted with questions like What do we do now? With whom? For whom? How? What can we do to continue to share Polish hospitality, our time-honored traditions, our culture and great Polish cuisine with the community? Thankfully we had for years amazing, dedicated help led by Bernadette Zobel and Sophie Kazimierczak who continued providing tasty meals that everyone loved. And it was Brandon Chrostowski who dropped down to us like from heaven. And that is literally how he came to us. Brandon, suddenly, out of the blue, dropped in to visit our Center. He was immediately taken with our space, walking around the Center looking at the potential, his head spinning with possibilities, ideas spilling from him with astonishing speed. He was amazed at our facility, our dining areas, the kitchen, the bar space downstairs, the museum, and the potential all this held, hidden within what was a very modest looking building from the outside.

Why Brandon? Because Brandon doesn’t see problems - there are no bad spaces for him. He sees potential everywhere. In Slavic Village most certainly because it is a significant historical site of Polish immigration to the U.S. in Cleveland.

Brandon originally contacted us after Russia invaded Ukraine. He was about to depart for Poland on a humanitarian mission he had signed up for to assist in feeding Ukrainian refugees fleeing across the border into Poland. He wanted to see the Center just before his trip to get a better feeling for Polish culture and history.

He was given a tour of our facility, the museum, and our Polish Heritage Garden. Knowing Brandon as we know him now, we can see how he was quickly imbued with a feeling for and an understanding of Poland from that visit so that he could confidently go to that country and help Poles serve people in urgent need of help, proud of his association with Poland’s rich history and brave spirit. After returning, he was made the Grand Marshall of the Polish Constitution Day parade on May 3. It was then that he humbly made his memorable statement “I was not born in Poland, but I have Poland in me.” Brandon does have Polish roots. He did not provide us with much information about his Polish ancestry. (He is a man of few words.) But he is a man of action, of ideas, someone brimming with energy and the drive to turn his dreams and ideas into reality. After our initial contacts, we lost touch with him from May 2022 until March 2023 (he is a very busy man), but it was quickly reestablished once we approached Brandon asking for help on how we could get our kitchen and food service operations going again after they languished for more than two years. Brandon immediately responded positively, engaging himself (not even having yet professionally surveyed our kitchen facilities) and establishing literally on the spot:

- “We are opening April 20” he declared.
 - “Uh, next year?” I asked.
 - “No! This year.” He replied.
 - But, but, that’s a month away” I stammered.
- He was surprised that I was taken aback.
- “That’s crazy” I ventured timidly.
- He chuckled. - “It’ll be great. Don’t worry.”

He was there three days later, ready to start work in the basement dining area and the kitchen. And the work we did, planning the layout and what would go where, who would do what, etc. I wasn’t about to question his decisions, this person of boundless energy and optimism who has no room or time for doubt or timidity, who believes in himself, has an air of unwavering positivity and self-confidence, as well as a good sense of his own capabilities. You don’t question people about why something should go here and not there, not someone who just knows. You “just do it.” Brandon already had his ideas for the restaurant all lined up, from the name for the place to the menu, with many great ideas about what we could prepare in order to serve the most delicious and special dishes from Polish gastronomy.

The pace of action snowballed after that. There were hundreds of texts, emails, and phone conversations going back and forth at ever more dizzying speeds which had me wondering who am I in this? I would not call myself a businesswoman by any means, but there I was helping Brandon organize food supplies, discussing plans and menus with the best cooks Polonia has to offer. Once Brandon joked that he never heard anyone tell him as often as he was hearing here “No, no you don’t know how to cook that. How could you? I make the best golabki, I make the best smalec (a spreadable fat with crisp bacon bits). You can’t possibly beat mine.” Yes, the Poles know how to do it, but do you? Brandon? Can you do it?

So now at last you can judge for yourselves how good the Polish food was at the Milk Bar in Slavic Village prepared by our renowned, nationally recognized and awarded local chef, Brandon Chrostowski.

Let’s turn back again to the exciting beginnings. Things really went into high gear the moment the local media got wind that a new Polish restaurant, the Milk Bar was about to open with Brandon Chrostowski at the helm. We sent out press releases to the local media who publicized our news far and wide. Judging from the sheer number of reservations that flowed in that first day after the announcement that it was very well received by Clevelanders.

The first phase of our adventure with Bar Mleczny ended on May 18, for many reasons beyond our control. It turned out to be an extraordinary success: almost 500 people visited the Center during the five days of operating the Milk Bar; amazing impressions, smiles, no words of delight at the deliciousness of the dishes consumed in the blink of an eye; volunteers have been exploited, the director of the Center is happy with the project, and Brandon, with a smile characteristic only for him, is probably planning what to do next. Actually, it’s nice that he has Polish origins and that he revealed himself at the Center and that he wasn’t discouraged by our national features, which for an American - let’s be honest - are not necessarily easy to grasp. But Brandon makes it! Bar Mleczny is a project that has surpassed all imagination with its popularity and success, and this is certainly not the end of our cooperation with Brandon Chrostowski and we will certainly announce new revelations soon. In the meantime, we keep our fingers crossed for Brandon and wish him a great win – an award that is the equivalent of an Oscar in the culinary field, in the prestigious James Beard Culinary Award in the USA.

As for the rest of the story, everyone has to judge for themselves. Not from just looking at the pictures of our Milk Bar, but because they’ve also visited, participated and enjoyed Brandon’s culinary offerings. One thing that we will discover to our surprise and delight is that traditional Polish dishes can taste - well, different. Different because every delicious item on our Milk Bar’s menu has its own special, unique, Brandon inspired twist to it. THANK YOU, BRANDON!!

Translated by Zofia Wisniewski

Agata Wojno

BAR MLECZNY W CENTRUM!

Jak tylko ogłosiliśmy radosną nowinę o otwarciu polskiej restauracji, ktoś z Polski w mediach społecznościowych napisał: „ciekawa jestem jak wygląda bar mleczny w wydaniu amerykańskim!” Odpowiedź już jest i jest tylko jedna – wyjątkowo, niespotykane i zdecydowanie inaczej niż w Polsce, bo z typowym barem mlecznym z czasów komunistycznych nasza restauracja ma tylko jedną wspólną cechę – nazwę. Zatem jak jest u nas? Wchodzisz do Centrum, miła hostess wita cię przyjaźnie, schodami schodzisz w dół, a tam... kameralne wnętrze z delikatnym, ciepłym oświetleniem, elegancko nakryte białymi obrusami stoliki, na każdym skromny flakonik z biało-czerwonymi goździkami – żeby jednak coś iskrzyło PRL-em. Jest nawet romantycznie. Na ścianach góralskie malowidła. Dlaczego góralskie? Ano, wisiały tam sobie, zapomniane i spotkały się z aprobatą i zaciekawieniem szefa kuchni i autora projektu BAR MLECZNY w Centrum – Brandona Chrostowskiego. Owe góralskie malowidła tworzą stary klimat Polski, do której tęsknie wzdychają pokolenia emigrantów, a który intryguje rodowitych Amerykanów, tłumnie przybyłych na obiad w pierwszym i każdym następnym dniu otwarcia naszej wykwintnej restauracyjki, a raczej skromnego „baru mlecznego” z najlepszym polskim jedzeniem w całych Stanach Zjednoczonych Ameryki!

Ale jak to się wszystko zaczęło? Dlaczego w Centrum i w Slavic Village, jeśli tyle osób narzeka, że to takie nieprzyjazne miejsce... Dlaczego teraz, dlaczego Bar Mleczny? Historia jest zadziwiająco krótka, za to wieńczy długi, wyczerpujący okres przesilenia związanego z Covidem i funkcjonowaniem kuchni w Centrum, a właściwie z powolnym umiowaniem kuchennej aktywności. Po ponad 20-letniej kulinarniej działalności nasi dzielni wolontariusze powoli ewakuują się w stan hibernacji emerytalnej, czyli stan zasłużonego odpoczynku po nadmiernej eksploatacji. Co za tym idzie, od lat już borykamy się z pytaniem, co dalej? Jak, z kim, czy w ogóle się da? I co tu zrobić, żeby ocalić od zapomnienia tradycję, kulturę, polską gościnność, polskie smaki? Bo przecież wiadomo nie od dziś, że nic bardziej ludzi nie zbliża niż wspólny posiłek i rozmowa. Brandon Chrostowski spadł nam z nieba i to wcale nie w przenośni, tylko naprawdę – spadł i się nagle objawił w Centrum, a już za chwilę biegał z rozchwianą głową, zabukowaną tysiącem pomysłów na godzinę (może na minutę?) po kuchni i barze na dole, odkrywając ze zdziwieniem ogromne zasoby naszego niepozornego budynku.

Dlaczego Brandon? Hmm... Dla niego nie ma złych miejsc, każde ma potencjał, Slavic Village definitywnie też, tym bardziej, że jest to historyczna Polska dzielnica w Cleveland.

Po raz pierwszy Brandon skontaktował się z PACC przed jego wyjazdem do Polski, tuż po inwazji Rosji na Ukrainę, poleciał do Polski angażując się w misję humanitarną – gotując i wydając posiłki dla uchodźców. Przed podróżą do Polski wstąpił do Centrum, by „liznąć” polskiej historii, został oprowadzony po muzeum, przeszedł ogród dziedzictwa polskiego i znając już teraz Brandona, poczuł się wystarczająco „polski”, by z jakąś tam sobie wiedzą o kraju polecieć tam i służyć uchodźcom w potrzebie. Taki on już jest - angażuje się tam, gdzie trzeba pomóc, daje z siebie bardzo dużo, jego energia jest zaraźliwa, siły i pomysły niespożyte; a ludzie, którzy z nim pracują darzą Brandona niespotykanym zaufaniem i szacunkiem, bo i on każdego człowieka traktuje z szacunkiem i godnością. Po powrocie z Polski pojawił się w Centrum z racji obchodów Konstytucji 3 Maja, dokładnie rok temu, jako Grand Marshall tych obchodów i to wtedy z wielką skromnością wypowiedział słynne teraz już zdanie: „nie urodziłem się w Polsce, ale Polska jest we mnie”. Brandon ma polskie korzenie, jego rodzina wywodzi się z Częstochowy. Nie powiedział wtedy dużo więcej, bo właściwie Brandon mało mówi, za to szybko myśli, a działa i realizuje swoje plany iście w locie błyskawicy! Od maja 2022 do marca 2023 Brandon i Centrum, żyli w separacji. Status ów uległ zmianie z chwilą kiedy zwróciliśmy się do Brandona z prośbą o ewentualną pomoc, żeby jakoś ocalić działalność naszej kuchni. Już przy pierwszym spotkaniu Chrostowski stwierdził:

- wchodzę w to (nie wiedząc w co, nie oglądając nawet kuchni w Centrum...)
- otwieramy 20 kwietnia
- w następnym roku? - zapytałam
- nie,... w tym!
- ale... to... za miesiąc – wybąkałam
- hmm... no tak – zdziwił się, że tak bąkam
- oszalałeś... ośmieliłam się dodać
- będzie super przygoda, nie martw się – zaśmiał się łagodnie, z entuzjastycznym błyskiem w oczach, tak dla niego charakterystycznym.

Po kolejnych 3 dniach pojawił się w kuchni i w sali restauracyjnej, decydując w mgnieniu oka, co, gdzie, jak postawić. Nie zadawałam pytań – a dlaczego tak? Bo po co zadawać pytania komuś, kto nie dopuszcza myśli, że coś może się nie udać, komuś kto od początku jest przekonany o świetności swojego pomysłu i nade wszystko zna swoje możliwości biznesowe i kulinarne. Dla kogo odpowiedź na pytanie – dlaczego tak? - jest oczywista – a dlaczego nie? Just do it! Od pierwszej chwili, pierwszego kontaktu, Brandon zdaje się już miał plan na całą operację, nazwę restauracji w głowie i stos kulinarnych pomysłów, co po polsku ugotować, żeby było najpyszniejsze!

Potem wszystko zaczęło się toczyć jak kula śnieżna spadająca z dużej góry: setki maili, textów i telefonów, wszystko tak intensywnie szybkie, że w którymś momencie tego „szaleństwa” zaczęłam się zastanawiać jak się nazywam, bo że z bizneswoman mam mało wspólnego, tego nie musiałam odkrywać... Zakupy polskich produktów, spotkania z najlepszymi kucharkami w Polonii – Bernadettą Zubel i Zofią Kazimierczak. Raz Brandon zażartował, że jeszcze nigdy nigdzie tyle razy nie usłyszał, co u Polaków, że czegoś nie umie ugotować... „Nie, nie umiesz tego zrobić – ja robię najlepsze gołąbki, a ja najlepszy smalec, nie ma mowy, nie zrobisz takiego smalcu, jak ja!” No... więc właśnie, Polak potrafi, a Brandon? Teraz już możecie ocenić sami, jak smakują polskie potrawy w Barze Mlecznym w Slavic Village, przyrządzane przez niesamowitej klasy kucharza Brandona Chrostowskiego! W asyście oczywiście niepokonanych naszych Pań kucharek.

Ale wracamy wciąż jeszcze do ekscytujących początków. Maszyna ruszyła pełną parą z chwilą, kiedy oficjalny komunikat o otwarciu Baru Mlecznego został podany do lokalnych mediów. W Cleveland chyba się „zagotowało” ze zdziwienia, a przynajmniej można tak sądzić na podstawie ilości rezerwacji, które wpłynęły tylko w ciągu pierwszego dnia.

Pierwsza faza naszej przygody z Barem Mlecznym zakończyła się 18 maja, z wielu względów od nas niezależnych. Okazało się to niezwykle sukcesem: prawie 500 osób odwiedziło Centrum w ciągu pięciu dni operowania Baru Mlecznego, niesamowite wrażenia, uśmiechy, brak słów zachwytu na wyśmienitość pochłanianych w mgnieniu oka potraw; wolontariusze, czyli my – wyeksploatowani, dyrektor Centrum zadowolony z projektu, a Brandon z uśmiechem właściwym tylko jemu, zapewne „knuje” co dalej. Właściwie, to fajnie, że on ma polskie pochodzenie i że się w Centrum objawił i że się nie zraził naszymi „narodowymi cechami”, które dla Amerykanina – powiedzmy sobie szczerze – niekoniecznie łatwe są do ogarnięcia. Ale Brandon daje radę! Bar Mleczny to projekt, który swoją popularnością i sukcesem przerósł wszelkie wyobrażenia i na pewno to nie koniec naszej współpracy z Brandonem Chrostowskim i w niedługim czasie ogłosimy nowe rewelacje. A tymczasem trzymamy kciuki za Brandona i życzymy mu wielkiej wygranej – nagrody, która w dziedzinie kulinarnej jest odpowiednikiem Oscara, w prestiżowym konkursie kulinarnym James Beard w USA.

Resztę to już każdy musi ocenić sam i to nie po tym, co widać na zdjęciach, ale po wizycie w Barze Mlecznym i skosztowaniu pyszności przyrządzonych przez Brandona. Jedno mogę zagwarantować... niemożliwe zdziwienie, że polski, niby tradycyjny obiad może smakować tak... inaczej. Ano może, bo każde danie w naszym Barze Mlecznym ma specyficzny, niepowtarzalny, intrygujący – „Brandonowy” kulinarny „twist”.

DZIĘKUJEMY BRANDON!

Andrew Bajda**My Winter Along the French Riviera**

I'm sitting here at my favorite spot in the café next to the gas lit fireplace. And contemplating. How do I write about my winter spent along the French Riviera to my Polonia friends and acquaintances who are emerging from another dark Cleveland winter? I've been back now for just over two weeks as the calendar inches towards spring, but somehow it feels like my time enjoying the serenity of the Sea in the shadow of the French Alps lies far in the past. I came home a week early out of concern for my father's health, but he is resting at home comfortably after celebrating his 99th year on earth. Perhaps it's family matters, along with a desire to get back to PACC and other affairs, that tricks the mind regarding our concept of time. Or maybe it's knowing that my Zhen remains in Europe alone as we continue to await the bureaucratic immigration process. But one thing unmistakable is the two months spent in southern France provided the most memorable and enjoyable winter that I have ever experienced.

The magic of Cannes begins with its geographic location. As if a trick of nature, the city actually lies farther north from the equator than does Cleveland. But while Clevelanders have come to accept the Arctic blasts over the Great Lakes to chill our winters, Cannes enjoys tropical breezes drifting across the Mediterranean Sea from Africa's Sahara Desert. Palm trees populate the scenic coastline, and the city is alive with a blend of open markets, lively cafes, trendy stores, public parks, and historic buildings. Two remote islands lie just a short ferry ride away, from where snow-capped mountains appear just beyond the city's reach.

Upon my arrival, Zhen eagerly took me to the temporary Christmas village constructed near the lively waterfront. Rustic wooden kiosks served everything from local wines to exotic fish platters to delicious sausages hung tantalizing above the smiling merchants. Local musicians provided festive holiday music and it seemed that every street corner revealed more eye candy for our wandering eyes.

Even when the village was dismantled following the New Years festivities, the city remained alive. We drifted into a comfortable routine of shopping at the market for fresh food and baguette, enjoying coffee outdoors at a sun-lit café, yoga on the

beach, and discoveries all around the scenic old town or waterfront. Among our favorite discoveries was the magical nativity scene recreated at the historic Notre Dame church on top of a hill which overlooks the harbor.

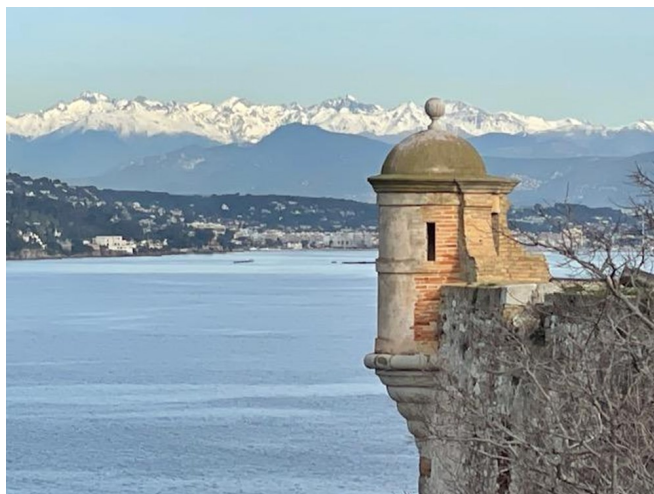
As we blended into our surroundings we gradually became more local residents than tourists. The smiling cherubic woman behind our favorite fish counter began providing a few extras with our regular purchases. The gymnast who worked out regularly at the beach introduced us to his daughter and warmly greeted us the many times we'd run into him. The baristas at the local Starbucks, where we'd occasionally spend mornings to work, always gave us discounts. A gentleman we met at our favorite Pub insisted that we stop at his bakery for some treats to enjoy on our day trips from the train station.

Even with tempting mountain views in the distance, we never had to rent a car to enjoy the many day trips possible all around us. The tidy train station two blocks from our flat provided regular stops to the many locales. Whether it was seaside visits to Nice and Monaco or the perfume capital of the world in the mountainous historic Grasse, we easily managed to explore the diversity of places that called out to us. The one constant in all these travels was the friendliness of locals who destroyed every stereotype I grew up with regarding French hospitality toward foreigners. The few times that one's limited grasp of English made communication a challenge, they always apologized for their poor English. Incredulous, I

explained that I should be the one apologizing as it was me who is unable to speak their language.

Returning from these day trips with gift bags and memories, I always felt that we were back home as we passed the familiar shops and landmarks on our walk back to the flat. It was only when Zhen accompanied me on the pre-dawn train trip to the Nice airport that I felt an emptiness. Although focused on getting back home and into my regular routine, I knew I was leaving behind a special place that will always be etched into my memory. And of course, leaving the woman who I only grew to love and admire even more.

My arrival home brought comfort to see my father resting comfortable, excitement to learn of intriguing plans regarding the Center, and comfort to learn of Zhen's safe travels to Germany. Our reunion will only be that much sweeter.

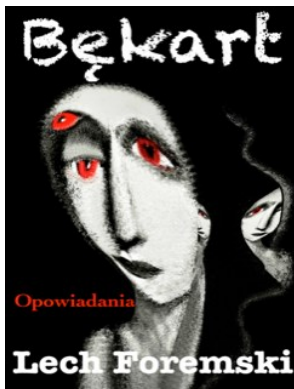
Stanisław Kwiatkowski

Moi Drodzy!

Lecha Foremskiego znam od wielu lat. Znam też (przeważnie z opowiadań), jego wielorakie pasje – fotografię, malarstwo, radio i teraz pisanie. Czytałem też teksty wychodzące spod jego pióra, a raczej komputera, publikowane w naszym FORUM. Czasami odpowiadały mojemu gustowi, a innym razem trochę mniej.

Któregoś dnia Lechu ogłosił znajomym, że wydaje swoją pierwszą książkę z opowiadaniem. Na razie w formie elektronicznej, a później to się zobaczy. Z różnych powodów, bardziej lub mniej zależnych ode mnie, zwlekałem kilka tygodni z zakupem tej książki. Aż wreszcie powalony przedłużającą się gripą stwierdziłem, że jest to odpowiedni moment. Wpisując na Google nazwisko autora i tytuł książki bez trudu znalazłem księgarnię internetową, która ją sprzedawała. Cena tylko \$1.99. Niewielkie ryzyko. Wieczorem ściągnąłem książkę do swojego tableta z zamiarem poczytania do snu. I tu popełniłem błąd, bo od pierwszej strony opowiadanka mnie „zassały” i nie mogłem oderwać się od lektury. Książka jest niewielka i niedużo nocy zarwałem, ale nie żałuję, bo nawet sny miałem związane z tymi opowiadaniem.

Muszę się przyznać, że nie przepadam za pisarstwem „emocjonalnym”, jak ja to nazywam i jakie uprawia Lech Foremski. Preferuję raczej pisarstwo „intelektualizujące”, które próbuje penetrować nasz świat, rzeczywistość, która nas otacza i nas samych. W tych opowiadaniach autor pokazuje, opisuje zło, nieszczęście i nawet niewinną miłość, która jest niszczone i to wystarcza, żeby poruszyć w nas, nawet te najmniej wrażliwe struny.

Lech Foremski „Bękart”. Polecam. Koszt niewielki, czytania też niewiele, tak, że nawet Ci, których zaczyna boleć głowa, gdy wezmą książkę do ręki, będą mogli dotrzeć do końca.

Z poważaniem

Stanisław Kwiatkowski

Lech Foremski

My Home

Many Poles living in America, after 1968 and 1981, experienced expulsion from their homeland, mostly for illegal activities against the communist authority. How many one-way passports were given to those born in Poland and forced to leave the country with a tearing heart, spewing the worst curses at the communist homeland? It's hard to imagine what feelings they had, what they thought when their Polish motherland threw them out, and they spilled all over the world.

Probably no one is a greater patriot than the one who risks his or her life to build a better, fairer, native country.

And here, instead of a constructive dialogue, he meets with a proposal from the government:

“If you don't like it, here's your one-way passport, and we wish you good luck in the West.”

Those who left to improve their economic status do not know the feelings experienced by a person expelled from his own home and forever deprived of returning. These feelings are reserved for the few. Such a drama is difficult to share - because who will understand?

However, as in every misfortune, there is also a stroke of luck and providential people. Such a man for those expelled from Poland in 1982 was President Ronald Reagan, who, seeing the tragedies of thousands of people expelled from Poland, opened the door wide for the hundred thousand political emigrants residing in refugee camps in Austria, Germany, and Italy. Thanks to this president, many of us have found a happy new homeland.

At this point, allow me to paraphrase a small but appropriate passage from President Regan's speech when he left office. He then used some definitions that became timeless, one of which stated:

“You can live in different countries, for example in France, but you cannot become French. You can live in Germany, Turkey, or Japan, but you cannot become German, Turkish, or Japanese.”

And I will add from myself; that you can live in such a beautiful country as Poland, but you will not become a Pole. But anyone, literally anyone, can come from all corners of the earth, live in America, and become an American.

It is the only place on the globe where I feel like a Cosmopolitan, that is, a Citizen of the world. Here in this country, I have the right to develop my values and

ideals, taken from my family home, without fear that they will be rejected or labeled as not belonging or foreign to the local culture. One can only dream of such a country in many parts of today's world... Because this diversity is one of the most important sources of America's greatness.

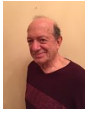
It is from this country that the values and ideas that enrich various corners of the world come from, while other countries cling to old ways, terrorize, persecute, or carry out false propaganda and block freedom of thought and expression to preserve them. Only here in America can anyone with dreams boldly pursue them or fight for their understanding of a happy lifestyle. Because people have the right to be fulfilled and happy!

I believe what we create here will belong to the world tomorrow.

Each intelligent person newly arrived in this country makes America a nation forever young, inspiring, and displaced frozen systems and archaic concepts, showing the world the way to the next frontier of developing civilization. Because of these values and freedoms, we can all feel safe and happy in America, hoping that our smallest work contributes to these values.

The country of my birth has remained far away and lives its problems, which, after many decades of separation, are difficult for me to understand. However, I believe that there are also free, wise people in the old homeland who will be able to take advantage of the ideas of my new homeland of America. That they will adopt ideas and systems developed by people of many races, languages, cultures, and values. For me, who has become an American citizen, this country is now my own home. Here I feel safe and wanted, and my children and grandchildren find opportunities to develop and realize their dreams.

Writing these words, I was thinking about the generations that will come after us and will look for their definitions. I leave this short thought to them to understand the positive multicolor of cultures, having them and cultivating them, they do not have to become Poles. However, by learning about the culture and history of the country of their ancestors, they will remain sensitive to the values of their roots with which they can proudly identify and share, creating a new world.

Joseph Hart*Thoughts of a Pensioner*

Some people like to tell others what to do. Other people like to complain about how unlucky they are and how unfair their life is. I am not a complainer and I give advice only when asked for. I tend to observe and analyze why people behave in a certain way, and what their motivation is. Psychology is a fascinating science, but, like in real life there are so many unanswered questions...

A recent discussion about the pros and cons of freedom of speech prompted me to spend some time thinking about this topic. The following are some of my thoughts on the subject of free speech. On the one hand, we know that people can be easily persuaded and brainwashed by repeated lies; history has proven this again and again. Today, we see how the unprecedented influence and effectiveness of social media in promulgating unchecked hate leads to unchecked violence. On the other hand, the Constitution and its Amendments are the foundation on which American democracy rests. The First Amendment to the Constitution guarantees an individual's right to express and to be exposed to a wide range of opinions and views. Its intention was to ensure a free exchange of ideas, even unpopular ones. When governments get involved and start suppressing hateful ideas through censorship this may also stop reasonable dissent and innovative thinking. Nothing ever gets better when free expression is revoked. When this happens, dogma wins which often brings with it fear and ignorance. It is a given that no single belief is held by all people. But when we meet, talk, and listen, we can learn about each other and try to find a common ground. It is our nonviolent disagreement and dissent that nourish our democracy and forge progress. When it comes to dealing with zealots espousing fear and superstition we must be as vocal and stubborn as they are in exposing their misinformation. And so, regarding the article in the December 2022 Forum "Moja pierwsza wigilia," I initially felt sorry for the plight of the author's family and was saddened to read about all of the trauma the author and her family experienced. However, I was also disheartened to read the repeated microaggressive comments aimed at Jews throughout the article.

What is microaggression? A search on Google will yield the following definition: "a statement, action, or incident regarded as an instance of indirect, subtle, or unintentional discrimination against members of a marginalized group such as a racial or ethnic minority." In doing some research, I learned that most forms of microaggressions are usually delivered by well-intentioned individuals who are unaware that they have engaged in harmful conduct toward a socially devalued group. On the surface, microaggressions and/or microaggressive comments may appear quite harmless or be described as 'small slights;' however, research indicates they

have a powerful impact upon the psychological well-being of marginalized groups. It is important to understand that microaggressions are active manifestations and/or a reflection of our worldviews of inclusion/exclusion, superiority/inferiority, normality/abnormality, and dignity or lack thereof. Given the author's need to air her dirty laundry, I find it my duty to inform the author and our readers that microaggressions reflect the active manifestation of oppressive worldviews that create, foster, and enforce marginalization so antisemitic rhetoric is unacceptable.

Did you know that in 2022, antisemitic incidents reached an all-time high in the U.S.? According to the Anti-Defamation League (ADL), this increase represents the highest number ever recorded since the organization began tracking them in 1979. The author repeatedly implies that the Jews were behind her and her family's misfortunes throughout her path to her first Wigilia. This is what the Nazis did in 1933 when they came to power in Germany: find a culprit for all the problems that face a nation, and the nation will unite to fight the enemy. It may seem that ninety years is a long time, but the Nazi dogma is still around; the same playbook is used over and over again. Unfortunately, the Jews are the permanent victims in this playbook. Grieving for the misfortunes in one's family is one thing, blaming the Jews for the past and current calamities is quite another.

And to clarify the comment (see "An Empire of Their Own: How the Jews invented Hollywood," by Neil Gabler). Gabler actually disagreed with the anti-Semitic stereotypes that portrayed Jewish film studio presidents (i.e.: Warner Brothers and Universal Studios) as greedy men who sacrificed art for profit. Gabler stated, "They were not the impediments to art. In many ways they were the engines of it." Gabler went on to say "There's this wonderful irony that America is created in the image of Hollywood, to a great extent, and Hollywood is created by Eastern European Jews," "So if you take the syllogism, America is created by Eastern European Jews." These Eastern European Jews, Gabler argued, idealized an alien country and people in their films as a means of assimilation. This assimilation, said Gabler, was both ruthless and relentless. "When you create a whole country by abandoning who you are, which is essentially what they did, you do pay a price."

I'd like to point out that the day of Wigilia has become known as the holiday which strengthens family ties. So, in the spirit of democracy, I would like to wish for our dear readers of Forum representing the Polish-American Cultural Center of Cleveland, to value the importance of free speech; yet, to understand and realize the need to be tolerant of one another and not to fuel hatred or ill-will upon each other through our spoken or written words. To quote my grandson in his 9th grade winning „Stop the Hate” essay sponsored by the Maltz Museum in 2022, "We must unite to combat hate so that it does not equalize us; rather, it becomes the thing we all condemn."

Józef Hart

Rozważania emeryta...

Niektórzy ludzie lubią mówić innym co mają robić. Inni lubią narzekać na to jakiego mają pecha i jak niesprawiedliwie traktuje ich życie. Ja nie narzekam i udzielam rad tylko wtedy, gdy mnie o to proszą. Mam tendencje do obserwowania i analizowania zachowywania ludzi i ich motywacji. Psychologia to fascynująca nauka, ale tak jak w życiu, więcej jest pytań niż odpowiedzi...

Niedawno dyskutowaliśmy o zaletach i wadach wolności słowa. Skłoniło mnie to do zastanowienia się nad tym tematem. Oto kilka przemyśleń na temat wolności słowa.

Z jednej strony wiemy, że powtarzającymi się kłamstwami można ludzi łatwo przekonać i indoktrynować; historia udowodniła to już wielokrotnie. Dzisiaj widzimy, jak bezprecedensowy wpływ i skuteczność mediów społecznościowych w szerzeniu niekontrolowanej nienawiści prowadzi do niekontrolowanej przemocy. Z drugiej strony Konstytucja i jej Poprawki są fundamentem, na którym opiera się amerykańska demokracja. Pierwsza Poprawka do Konstytucji gwarantuje każdemu prawo do wyrażania swoich opinii i poznawania szerokiego wachlarza opinii i poglądów. Jej intencją było zapewnienie swobodnej wymiany poglądów, nawet tych niepopularnych. Kiedy jednak rządy zaangażują się i zaczną tłumic nienawistne idee poprzez cenzurę, może to również powstrzymać rozsądny sprzeciw i innowacyjne myślenie. Nic nigdy nie staje się lepsze, gdy odbiera się wolność słowa. Kiedy tak się dzieje, wygrywa dogmat, który często niesie ze sobą strach i ignorancję. Wiadomo, że ludzie mają zróżnicowane opinie i poglądy – nie ma jednej wiary, którą wyznają wszyscy ludzie. Ale kiedy się spotykamy, rozmawiamy i słuchamy, możemy się nawzajem poznawać i próbować znaleźć wspólny język. To nasza pokojowa niezgodność i sprzeczne zdania są pokarmem dla naszej demokracji i kują postęp. Jeśli chodzi o radzenie sobie z zelotami szerzącymi strach i przesady, musimy być równie głośni i uparci jak oni, ujawniając ich dezinformację. I tak, nawiązując do artykułu „Moja pierwsza wigilia” zamieszczonego w Forum w grudniu 2022 roku początkowo było mi przykro czytając o trudnej sytuacji autorki tego artykułu i ze smutkiem przeczytałem o traumie, jakiej doświadczyła autorka i jej rodzina. Niestety, poczułem jednak również niesmak przez powtarzające się w całym artykule mikroagresywne komentarze odnoszące się do Żydów.

Co to jest mikroagresja? Google podaje następującą definicję: “oświadczenie, działanie lub incydent uważane za przypadek pośredniej, subtelnej lub niezamierzonej dyskryminacji wymierzonej przeciwko członkom marginalizowanej grupy, takiej jak mniejszość rasowa czy etniczna”. Szukając więcej informacji na ten temat dowiedziałem się, że większość form mikroagresji jest często wykonywana przez osoby o dobrych intencjach, które nie są świadome że zaangażowały się w szkodliwe zachowanie wobec społecznie marginalizowanych grup.

Z pozoru mikroagresje i mikroagresywne komentarze mogą wydawać się całkiem nieszkodliwe lub być określane jako „drobne zniewagi”, badania wykazują jednak, że mają one potężny wpływ na psychiczne samopoczucie atakowanych grup. Musimy zrozumieć, że mikroagresje są aktywnymi przejawami naszych światopoglądów i odzwierciedlają nasze włączanie/wyłączanie, wyższość/nizszość, normalność/nienormalność oraz godność lub jej brak. Biorąc pod uwagę potrzebę autorki do wywietrzenia jej rodzinnych brudów poczuwam się zobowiązany do poinformowania jej i naszych czytelników, że mikroagresje odzwierciedlają aktywną manifestację opresyjnych światopoglądów, które tworzą, wspierają i wymuszają marginalizację, i że antysemitcka retoryka jest niedopuszczalna.

Czy wiecie, że w 2022 r. incydenty antysemitckie osiągnęły w Stanach Zjednoczonych rekordowy poziom? Według Anti-Defamation League (ADL) ten wzrost stanowi najwyższą liczbę odnotowaną od czasu, gdy ta organizacja zaczęła śledzić takie incydenty w 1979 roku. Autorka wielokrotnie daje do zrozumienia, że Żydzi byli przyczyną jej i jej rodzinnych nieszczęść na jej drodze do pierwszej Wigilii. Właśnie to zrobili naziści w 1933 roku, kiedy doszli do władzy w Niemczech: znajdź sprawcę wszystkich problemów, przed którymi stoi naród, i naród zjednoczy się, żeby walczyć z tym wrogiem. Mogłoby się wydawać, że dziewięćdziesiąt lat to dużo, ale nazistowski dogmat wciąż istnieje; ten sam schemat jest ciągle w kółko powtarzany. Niestety, Żydzi są stałymi ofiarami tego schematu. Oplakiwanie nieszczęść w rodzinie to jedno, ale obwinianie Żydów za przeszłe i obecne nieszczęścia to coś zupełnie innego.

Aby wyjaśnić komentarz (patrz „Ich własne imperium: jak Żydzi wynaleźli Hollywood” Neila Gablera), Gabler właściwie nie zgadzał się z antysemitckimi stereotypami, które przedstawiały żydowskich prezesów wytwórni filmowych (tj.: Warner Brothers i Universal Studios) jako chciwców, którzy poświęcali sztukę dla zysku. Gabler stwierdził: „Oni nie byli przeszkodami w sztuce. Pod wieloma względami byli jej motorem”. Gabler powiedział dalej: „To jest taka zdumiewająca ironia, że Ameryka jest w dużej mierze tworzona na obraz Hollywood, a Hollywood jest tworzony przez Żydów ze Wschodniej Europy”. „Więc jeśli przyjmiemy ten sylogizm, Amerykę tworzą Żydzi z Europy Wschodniej”. Gabler argumentował, że ci wschodnioeuropejscy Żydzi idealizowali w swoich filmach obcy kraj i ludzi jako środek do asymilacji. Ta asymilacja, powiedział Gabler, była zarówno bezwzględna, jak i nieustępliwa. „Kiedy tworzysz cały kraj, porzucając to kim jesteś, co oni zasadniczo zrobili, płacisz cenę”.

Pragnę zaznaczyć, że Wigilia jest uznana za święto zacieśniające więzy rodzinne. Życzę więc w duchu demokracji, aby nasi czytelnicy Forum reprezentującego Polsko-Amerykańskie Centrum Kulturalne w Cleveland docenili znaczenie wolności słowa; ale też zrozumieli i uświadomili sobie potrzebę wzajemnej tolerancji i nie podsycania nienawiści lub złej woli wobec siebie poprzez mówione lub pisane słowa. Zacytuję mojego wnuka w jego nagrodzonym w 9 klasie eseju „Stop the Hate”, sponsorowanym przez Muzeum Maltz w 2022 r.: „Musimy zjednoczyć się w walce z nienawiścią, aby nas nie zrównywała, raczej stała się rzeczą, którą wszyscy potępiamy”.

Social and Cultural Events at the Center & Slavic Village

June 18, 4 PM	Concert Cleveland Opera at the Center
July 9, 8 AM-12 PM	Garden Walk Event
July 15	Polish Picnic at the Center
September 16 -18	PACC Bus Trip Philadelphia, Doylestown
September 23, 1-6 PM	Harvest Dance at the Center
November 11, 6 PM	Polish Independence Day at the Center
November 19	Thanksgiving Dinner
December 10, 12 PM	Wigilia Dinner

“Grand Finale!” Free Concert and Reception Sunday, June 18, 2023 at 4 pm at PACC

The Cleveland Opera and the Polish-American Cultural Center celebrate the closing of the season 2022-2023 with a concert of music that is dear to everyone, including selections from Polish music and other well-known tunes. Come and begin your summer on a lovely note with us!

The Cleveland Opera is grateful to the Polish-American Cultural Center for our long-time collaboration, including the current season 2022-2023. We opened it in September 2022 with an introduction to Józef Elsner’s comic opera *Echo in the Woods*. We conclude it with a special afternoon of music and friendship as we invite everyone to the free concert and reception entitled “**Grand Finale!**” on Sunday, June 18, 2023 at 4 pm at The Polish American Cultural Center.

The concert brings to you arias from operas by Moniuszko, Mozart, Verdi and Puccini, as well as instrumental music for violins, viola, double bass and piano. The performers include the Sobieski Family and guest artist Bohdan Subchak, violinist extraordinaire and professor at Mount Union College. Instrumental pieces draw on the great wealth and spectrum of Polish music, from the folk to the classical and romantic. The performers are:

Dorota Sobieska, soprano
Bohdan Subchak, violin
Wanda Sobieska, violin and viola
Julian Sobieski, double bass
Jacek Sobieski, piano

The Sobieski Family

Guest Artist Bohdan Subchak

Free-will donations will benefit both the Polish-American Cultural Center and The Cleveland Opera. Please join us for coffee, tea, desserts, music, and fun! We have a lot to celebrate.

For more information, please email dorota@theclevelandopera.org

Philadelphia and Czestochowa

September 16-17, 2023

Polish-American Cultural Center is planning an overnight trip to eastern Pennsylvania. The objective is to visit the historic Philadelphia and the Czestochowa Shrine in Doylestown. There will be activities in both locations, and once we have a commitment from the members, family and friends, a detailed itinerary will be available.

An estimated cost of this trip is \$350.00, depending on the number of participants and availability of hotel rooms.

We will travel on a 56-passenger charter coach. \$100 nonrefundable deposit per person is due by May 15th, 2023 [if the trip is a go] with the remainder due by June 15th, 2023. If we don’t have enough participants, the trip will be canceled, and deposits refunded. Please include a self-addressed envelope and contact information, including email address.

Checks should be mailed to:
PACC, Attention: Julian Boryczewski
6501 Lansing Ave, Cleveland, OH 44105
For more information please call: 440 212-4090

Polish-American Cultural Center
6501 Lansing Avenue
Cleveland, OH 44105

NONPROFIT ORG.
U.S. Postage Paid
Cleveland, OH
Permit No. 165

Bar Mleczny at PACC

F O R U M CLEVELAND , OH 44105 * 6501 LANSING AVENUE - Phone/fax 216 - 883 - 2828

www.naforumcle.com, E-mail: forumpacc@yahoo.com, Publisher: Polish-American Cultural Center. **Agata Wojno** - Editor in Chief (216-832-7638), **Stanislaw Kwiatkowski** - Editor in Chief Emeritus, **Fr. Jerzy Kusy** Associate Editor, **Darek Wojno** - Managing Editor, **Editorial Contributors:** Eugeniusz Bak, Andrew Bajda, Julian Boryczewski, Lech Foremski, Alexandra Hart, Joseph Hart, Mariusz Oleksy, Maria Sladewski, Andrzej Stepień, Elzbieta Ulanowski, Zofia Wisniewski